

Uchwała Nr XV/117/2011
Rady Gminy Darłowo
z dnia 28 grudnia 2011 roku

w sprawie przyjęcia programu w zakresie integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych w Gminie Darłowo na lata 2011 - 2015

Na podstawie art. 18 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity : Dz. U z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.) i art. 17 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity : Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.)

Rada Gminy Darłowo uchwała co następuje:

§1.

Przyjmuje się program w zakresie integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych w Gminie Darłowo na lata 2011 - 2015, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Darłowo.

§3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY DARŁOWO
Jarosław Michalski

PROGRAM W ZAKRESIE INTEGRACJI SPOŁECZNEJ I
ZAWODOWEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W GMINIE DARŁOWO
NA LATA 2011 – 2015

Pamiętajmy, że niepełnosprawność to często kwestia „chwili”, możemy się jej nie bać, jeżeli zadbamy o tych co wymagają pomocy, a i tym samym pozostałym pokażemy właściwą drogę.

„To co robimy w imię niepełnosprawności dzisiaj – będzie miało znaczenie dla wszystkich w świecie jutra”

Deklaracja Madrycka, Europejski Kongres na rzecz Osób Niepełnosprawnych

Madryt 20-24 marca 2002r

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI.....	2
ZAŁOŻENIA FORMALNE	4
WSTĘP.....	5
1. Definicja niepełnosprawności.....	6
2. Analiza sytuacji osób niepełnosprawnych na terenie Gminy Darłowo.....	6
3. Mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych na terenie Gminy Darłowo.....	8
ADRESACI PROGRAMU I JEGO ZAŁOŻENIA.....	10
CELE STRATEGICZNE PROGRAMU.....	11
KIERUNKI DZIAŁAŃ I ICH ZADANIA.....	11
SYSTEM MONITOROWANIA REALIZACJI	12
1. Fakty i postulaty	12

MOTTO PROGRAMU

Podział na dwa światy: **sprawnych i niepełnosprawnych**, stał się podstawą licznych uprzedzeń. Część z nich pozwala obalić świadomość społeczną na temat niepełnosprawności.

Niestety tempo zachodzenia pozytywnych przemian wciąż nie zadawala.

Drogę do normalności życia osób z niepełnosprawnością utrudniają zakorzenione w społecznej świadomości mity i uprzedzenia.

PAMIĘTAJ:

Droga do akceptacji niepełnosprawności swojej lub kogoś bliskiego bywa bolesna i długotrwała. Najważniejsze jest jednak żeby nie zostać samemu, by wiedzieć do kogo się zwrócić o pomoc

(źródło: www.niepelnosprawni.pl)

ZAŁOŻENIA FORMALNE

Gminny Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych wpisuje się w Misję Gminy Darłowo:

GMINA DARŁOWO – SILNA ZINTEGROWANA SPOLECZNIE I SKUTECZNIE PRZECIWDZIAŁAJĄCA ZJAWISKOM NEGATYWNIE WPŁYWAJĄCYM NA BEZPIECZEŃSTWO SOCJALNE JEJ MIESZKAŃCÓW.

Misja Gminy Darłowo została sformułowana w oparciu o materiały zebrane na potrzeby skonstruowania

„Strategii integracji i rozwiązywania
problemów społecznych
Gminy Darłowo
Na lata 2007 - 2013”

Strategia stanowi załącznik do Uchwały Nr XIII/155/2007 Rady Gminy Darłowo z dnia 19
grudnia 2007r.

WSTĘP

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwałą z dnia 1 sierpnia 1997 roku przyjął Kartę Praw Osób Niepełnosprawnych przyczyniając tym samym iż osoby niepełnosprawne mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz nie mogą podlegać dyskryminacji tych osób bez względu na to czy niepełnosprawność dotyczy ograniczeń fizycznych, psychicznych lub umysłowych, trwałych czy też okresowych. W szczególności ma to oznaczać, że osoby niepełnosprawne mają prawo do:

1. dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym,
2. dostępu do leczenia i opieki medycznej, wczesnej diagnostyki, rehabilitacji i edukacji leczniczej, a także do świadczeń zdrowotnych uwzględniających rodzaj i stopień niepełnosprawności, w tym do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny,
3. dostępu do wszechstronnej rehabilitacji mającej na celu adaptację społeczną,
4. nauki w szkołach wspólnie ze swymi pełnosprawnymi rówieśnikami, jak również do korzystania ze szkolnictwa specjalnego lub edukacji indywidualnej,
5. pomocy psychologicznej, pedagogicznej i innej pomocy specjalistycznej umożliwiającej rozwój, zdobycie lub podniesienie kwalifikacji ogólnych i zawodowych,
6. pracy na otwartym rynku pracy zgodnie z kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami oraz korzystania z doradztwa zawodowego i pośrednictwa, a gdy niepełnosprawność i stan zdrowia tego wymaga - prawo do pracy w warunkach dostosowanych do potrzeb niepełnosprawnych,
7. zabezpieczenia społecznego uwzględniającego konieczność ponoszenia zwiększonych kosztów wynikających z niepełnosprawności, jak również uwzględnienia tych kosztów w systemie podatkowym,
8. życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym: dostępu do urzędów, punktów wyborczych i obiektów użyteczności publicznej, swobodnego przemieszczania się i powszechnego korzystania ze środków transportu, dostępu do informacji, możliwości komunikacji międzyludzkiej,
9. posiadania samorządnej reprezentacji swego środowiska oraz do konsultowania z nim wszelkich projektów aktów prawnych dotyczących osób niepełnosprawnych,
10. pełnego uczestnictwa w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz rekreacji i turystyce odpowiednio do swych zainteresowań i potrzeb.

Ponadto ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych nakłada obowiązek na samorząd gminy, samorząd powiatowy oraz wojewodę aby dążyć wszelkimi staraniami w celu umożliwienia zrealizowania powyższych praw osób niepełnosprawnych.

1. Definicja niepełnosprawności

W rozumieniu ustawy o pomocy społecznej niepełnosprawność oznacza stan psychiczny, fizyczny lub umysłowy powodujący trwałe lub okresowe utrudnienie, ograniczenie bądź uniemożliwienie samodzielnej egzystencji.

Uwaga!

Obecnie niepełnosprawność jest również rozumiana jako wynik barier społecznych, ekonomicznych oraz fizycznych, jakie jednostka napotyka w środowisku zamieszkania. W spisach powszechnych ludności, które są najpełniejszym badaniem pozwalającym ustalić zarówno liczbę osób niepełnosprawnych, jak i opisać szczegółowo charakterystykę tej grupy, przyjmuje się w tej sytuacji, że osobą niepełnosprawną jest taka osoba, która posiada odpowiednie orzeczenie wydane przez odpowiedni organ lub osoba, która takiego orzeczenia nie posiadała, lecz odczuwa ograniczenia sprawności w wykonywaniu podstawowych czynności wynikających z codziennego życia.

Zbiorność osób niepełnosprawnych została podzielona na 2 podstawowe grupy:

- osoby niepełnosprawne prawnie, tj. takie, które posiadają odpowiednie, aktualne orzeczenie,
- osoby niepełnosprawne tylko biologicznie, tj. takie, które nie posiadają orzeczenia, ale odczuwają duże ograniczenia.

2. Analiza sytuacji osób niepełnosprawnych na terenie Gminy

Darłowo

Przedstawione poniżej dane opracowane są na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 roku. W Polsce w tym okresie było niemal 5,5 mln osób niepełnosprawnych, co stanowi 14,3 % ogółu ludności.

W roku 2002 w gminie Darłowo zamieszkiwało 826 osób niepełnosprawnych 9 (w tym 418 mężczyzn i 408 kobiet) , co stanowiło 1% ogółu mieszkańców gminy.

Grupa osób niepełnosprawnych była silnie zróżnicowana nie tylko pod względem stopnia niepełnosprawności, ale także wieku, wykształcenia i źródła utrzymania.

W skali całego kraju zdecydowana większość osób niepełnosprawnych – 84% utrzymuje się głównie ze świadczeń społecznych : rent, emerytur, zasiłków (w 2006 roku z powodu niepełnosprawności z pomocy społecznej w gminie Darłowo skorzystało 118 rodzin liczących 408 osób i była to piąta pod względem liczby beneficjentów przyczyna udzielania wsparcia). Jedyne dla 8 % tej populacji główne źródło utrzymania stanowi praca, zaś kolejne 8% pozostaje na utrzymaniu innych osób, nie posiadając własnych środków na przeżycie. Prawie połowa osób niepełnosprawnych legitymuje się co najwyżej wykształceniem podstawowym, a to znacznie utrudnia wejście na rynek pracy i utrzymania zatrudnienia.

W 2002 roku 58% niepełnosprawnych w gminie było w wieku produkcyjnym (479 osób) , co było zjawiskiem niepokojącym. Liczną grupę reprezentowały również osoby w wieku poprodukcyjnym – ogółem 313 osób. Najmniejszą liczebnie grupę stanowiły dzieci i młodzież – łącznie 34 osoby.

Integracja społeczna osób niepełnosprawnych przez pracę stanowi w Polsce bardzo wymagające i trudne do realizacji zadanie.

Istnieje wiele czynników wpływających niekorzystnie na zatrudnianie osób niepełnosprawnych. Po stronie podażowej są to (poza relatywnie niskimi kwalifikacjami osób niepełnosprawnych): słabe motywacje i liczne bariery instytucjonalno – infrastrukturalne, a po stronie popytu na pracę : niechęć pracodawców i w konsekwencji znaczny koszt ich motywowania oraz ogólnie trudny rynek pracy, charakteryzujący się słabą dynamiką tworzenia miejsc pracy.

Osoby niepełnosprawne według poziomu wykształcenia w 2002r.

W 2002 roku najliczniejszą grupę niepełnosprawnych w gminie stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym ukończonym -446 osób.

Osoby niepełnosprawne są bardzo zróżnicowaną grupą ludzi, w związku z tym konieczna jest polityka, która będzie respektować tę różnorodność. Szczególnej uwagi wymagają osoby o złożonych, wielorakich potrzebach uzależniających je od pomocy innych oraz ich rodziny. Niepełnosprawni są często gorzej wykształceni, co zdecydowanie utrudnia im funkcjonowanie na rynku pracy. Rodziny posiadające niepełnosprawne dzieci wymagają szczególnej uwagi, jeżeli chodzi o ich edukację i społeczne włączanie oraz możliwości rehabilitacyjne.

Szczególnych wysiłków wymaga rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych tj. min. : promocja dostępu osób niepełnosprawnych do zatrudnienia oraz budowa systemu wsparcia dla osób chorych psychicznie, których systematycznie przybywa. Wspomniane działania stwarzają możliwość integracji tej grupy osób z pozostałą częścią społeczeństwa. Jednocześnie nadal powinny być konsekwentnie likwidowane bariery architektoniczne, komunikacyjne oraz transportowe, utrudniające osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie w społeczeństwie.

W kwestii akceptacji osób niepełnosprawnych blisko trzy czwarte badanych wypowiedziało się pozytywnie, a 22% uznało, że stopień akceptacji jest zbyt niski. Jeśli natomiast chodzi o ofertę pomocy ww. osobom, to większość respondentów (łącznie 57%) stwierdziła, iż jest ona niewystarczająca. Odmiennego zdania było w sumie 32% ankietowanych, a 11% osób nie wyraziło opinii.

3. Mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych na terenie Gminy Darłowo.

W Strategii przyjętej 2007 roku kwestia osób niepełnosprawnych została przedstawiona w następujący sposób:

Mocne strony :

- 1 Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie udzielania pomocy osobom niepełnosprawnym,
- 2 Dostateczna baza rehabilitacyjna dla osób niepełnosprawnych.

Słabe strony :

1. Zły przepływ informacji pomiędzy podmiotami pomocowymi
2. Niski poziom zaangażowania środowiska osób niepełnosprawnych w działalność samopomocy,
 3. Nieupowszechnianie w środowisku lokalnym pozytywnych wzorców postaw filantropijnych i charytatywnych,
 4. Istnienie barier utrudniających pełen udział osób niepełnosprawnych w życiu społecznym ,
 5. Niedostateczna oferta opieki nad osobami niepełnosprawnymi,
 6. Nerównomierna i niewystarczająca oferta pomocy osobom niepełnosprawnym,
 7. Niepełne rozpoznanie liczby osób niepełnosprawnych.

Szanse :

1. Wzrost społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych,
2. Współpraca sektora publicznego z sektorem pozarządowym w dziedzinie pomocy osobom niepełnosprawnym,
3. Sprzyjająca pomocy osobom niepełnosprawnym sytuacja ekonomiczno- gospodarcza kraju.

Zagrożenia :

1. Nieprowadzenie edukacji o rozumieniu potrzeb osób niepełnosprawnych,
2. Nerównomierne korzystanie ze środków pozabudżetowych i pomocowych,
3. Nieupowszechnianie w mediach problematyki niepełnosprawności w celu kształtowania pozytywnych postaw,
4. Spadek liczby miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych,

5. Niewystarczające działania w zakresie likwidacji barier architektonicznych,
6. Wzrost zapotrzebowania na placówki opieki stacjonarnej, usługi opiekuńcze i stacjonarne.

Na spotkaniu Zespołu Pracy Socjalnej GOPS w Darłowie w dniu 16.11.2011 przygotowując założenia do niniejszego programu poddano ponownej analizie problemy i kwestie osób niepełnosprawnych na terenie Gminy Darłowo uwzględniając także procesy społeczne i okres pięciu lat, który upłynął od przyjęcia do realizacji Strategii. W trakcie spotkania przyjęto założenie, że przeprowadzoną na potrzeby Strategii analizę SWOT należy poszerzyć o nowe zagadnienia:

MOCNE STRONY

- Znaczny poziom zaangażowania środowiska osób zatrudnionych w GOPS w Darłowie w zakresie poznania i podjęcia prób rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych.

SLABE STRONY

- niedostateczne rozpoznanie potrzeb osób niepełnosprawnych w kontekście środowiska lokalnego,
- niewystarczający poziom wiedzy wśród osób niepełnosprawnych o przysługujących prawach i uprawnieniach,
- zbyt mała liczba organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
- ograniczone możliwości funkcjonowania ruchu wolontarystycznego dorosłych na rzecz osób niepełnosprawnych,
- brak wystarczającej wiedzy społeczności lokalnej dotyczącej funkcjonowania osób niepełnosprawnych,
- niedostateczny wgląd w możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych na lokalnym rynku pracy.

SZANSE

- posiadanie znaczących środków finansowych przeznaczonych na pomoc dla osób niepełnosprawnych,
- wysoki poziom zaangażowania pracowników GOPS w zakresie zmiany sytuacji osób niepełnosprawnych,
- angażowanie osób niepełnosprawnych w realizację projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego – Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,
- udział w projektach partnerskich,
- pozyskiwanie środków finansowych w ramach projektów konkursowych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej,
- wzrastająca społeczna edukacja osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym,
- likwidowanie barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych oraz w budynkach użyteczności publicznej,
- upowszechnianie w gazecie lokalnej problematyki osób niepełnosprawnych w celu kształtowania pozytywnych postaw,
- korzystanie w równym stopniu ze środków pozabudżetowych i pomocowych,
- uwzględnienie jako partnerów w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych lokalnych przedsiębiorców.

ZAGROŻENIA

- niesprzyjająca dla osób niepełnosprawnych sytuacja ekonomiczno-gospodarcza kraju,
- ograniczone możliwości realizacji usług opiekuńczych,
- degradacja psychospołeczna tej grupy osób,
- brak wzorów dla młodego pokolenia w zakresie rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych w tym kształtowanie właściwych postaw.

ADRESACI PROGRAMU I JEGO ZAŁOŻENIA

- osoby niepełnosprawne,
- rodziny z osobą niepełnosprawną,
- kadra pomocy społecznej,
- placówki oświatowe,
- liderzy środowiskowi (w tym radni),
- społeczność Gminy Darłowo.

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Założeniem Programu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych jest poprawa warunków życia zawodowego i społecznego każdego niepełnosprawnego mieszkańca Gminy Darłowo oraz jego rodziny w zakresie:

- zatrudnienie na otwartym rynku pracy zgodnie z kwalifikacjami i wykształceniem.
- dostęp do wszechstronnej rehabilitacji mającej na celu adaptację społeczną najsłabszych grup.
- nauki w szkołach z pełnosprawnymi rówieśnikami jak również w szkołach specjalnych.
- dostęp do dóbr i usług publicznych i dóbr kulturalnych.
- dostępu do opieki medycznej i rehabilitacyjnej oraz zapotrzebowanie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.
- upowszechnianie idei wolontariatu na rzecz osób niepełnosprawnych.

CELE STRATEGICZNE PROGRAMU

1. Działania na rzecz aktywizacji zawodowej i ekonomicznego usamodzielniania się osób niepełnosprawnych.
2. Tworzenie dzieciom i młodzieży warunków sprzyjających integracji i integracji oraz kształtowanie właściwych postaw społecznych sprzyjających realizowaniu praw osób niepełnosprawnych.
3. Likwidacja barier architektonicznych poprzez dostosowanie środowiska fizycznego do potrzeb osób niepełnosprawnych.
4. Wspieranie merytoryczne i finansowe organizacji i instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

KIERUNKI DZIAŁAŃ I ICH ZADANIA

Działania na rzecz aktywizacji zawodowej i ekonomicznego usamodzielniania się osób niepełnosprawnych:

1. poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych jak również przedsiębiorców zamierzających zatrudnić niepełnosprawnych,
2. systematyczny rozwój placówek umożliwiających zatrudnienie osób niepełnosprawnych (np. ZAZ, spółdzielnie socjalne, warsztaty),
3. szkolenia dla osób niepełnosprawnych bezrobotnych lub poszukujących pracy,

Działania na rzecz dzieci i młodzieży:

1. likwidacja barier architektonicznych w placówkach edukacyjnych,
2. ograniczenie nauczania indywidualnego na rzecz integracyjnego,
3. zbieranie i systematyzowanie działań profilaktycznych i informacyjnych,
4. promowanie i propagowanie imprez kulturalnych i sportowych, w których współuczestniczą osoby niepełnosprawne,
5. szkolenie dla przedstawicieli instytucji kultury, sportu i turystyki,
6. wspieranie rozwoju twórczości artystycznej, kulturowej, organizacja prezentacji, wystaw, występów.

Przystosowanie środowiska fizycznego dla potrzeb niepełnosprawnych:

1. opracowanie długofalowego programu likwidacji barier,
2. zaproszenie do współpracy w zakresie likwidacji barier architektonicznych właścicieli posesji, władz Gminy i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
3. pozyskiwanie środków na realizację poszczególnych zadań,
4. zakup środka transportu dla osób niepełnosprawnych.

Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych i innych instytucji z tereny Gminy:

1. wspieranie działań organizacji pozarządowych dla osób niepełnosprawnych,
2. poszerzenie oferty Punktu Konsultacyjnego dla Osób Niepełnosprawnych i Ich Rodzin o pomoc w zakresie doradztwa zawodowego,
3. udzielanie dotacji organizacjom pozarządowym,
4. szkolenia pracowników COPS w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym.

Wspieranie merytoryczne i finansowe organizacji i instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych:

1. powołanie grup samopomocowych,

2. uaktywnienie rodzin osób niepełnosprawnych w ramach działania GOPS w Darłowie,
3. utworzenie grupy wolontariuszy na bazie klubów seniora,
4. organizacja spotkań o charakterze integracyjnym.

SYSTEM MONITOROWANIA REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja szczegółowych zadań Programu uzależniona jest od wysokości środków finansowych:

1. Urząd Gminy Darłowo,
2. Pozostałe fundusze zewnętrzne.

Monitoring i ocena przebiegu realizacji programu wykonywana będzie w oparciu o informacje otrzymywane z GOPS w Darłowie.

FAKTY I POSTULATY(www.niepełnosprawni.pl)

*Piękne słowa tylko szkodę przynoszą, jeśli nie są poparte czynem, choćby próbą działania.
Słowo zobowiązuje. Krytykę zaczynać od siebie.*

M. Grzegorzewska

MI.

Poniższe stwierdzenia funkcjonują w obiegu społecznym jako fakty i postulaty, które przeciwstawiają się stereotypom. Zapoznanie się z nimi pozwala na inne spojrzenie na problem niepełnosprawności.

Nie ma jednej definicji niepełnosprawności.

Niepełnosprawność jest pojęciem względnym.

Jest wiele przyczyn niepełnosprawności.

Niepełnosprawność nie wynika tylko z ograniczeń człowieka.

Niepełnosprawność jest zjawiskiem wielowymiarowym i ponadczasowym.

Niepełnosprawność nie jest karą za grzechy.

Niepełnosprawność, choroba i zdrowie to odrębne stany psychofizjologiczne człowieka.

Każdy może stać się człowiekiem niepełnosprawnym.

Osoby z niepełnosprawnością żyją w każdej części świata.

W Polsce jest ponad 5 milionów ludzi z niepełnosprawnością.

Liczba osób z niepełnosprawnością wciąż wzrasta.

Osoby z niepełnosprawnością stanowią największą mniejszość na świecie

Brak wiedzy o niepełnosprawności jest przyczyną powstawania mitów i stereotypów.

Istnieje wiele szkodliwych mitów i stereotypów związanych z niepełnosprawnością.

Mity i stereotypy tworzą nieprawdziwy obraz osób z niepełnosprawnością.

Osoby z niepełnosprawnością stanowią zróżnicowaną grupę.

Nie każda osoba niewidoma zupełnie nic nie widzi.

Nie każda osoba niewidoma zna brajla.

*Nie każda osoba niewidoma ma absolutny słuch.
Nie każda osoba niesłysząca zupełnie nic nie słyszy.
Nie każda osoba niesłysząca nie posługuje się mową dźwiękową.
Nie każda osoba niesłysząca odczytuje z ust.
Nie każda osoba niesłysząca miga.
Nie każda osoba na wózku inwalidzkim jest całkowicie sparaliżowana.
Osoby z niepełnosprawnością to nie tylko te na wózkach inwalidzkich.
Niepełnosprawność intelektualna nie jest równoznaczna z chorobą psychiczną.
To, że ktoś jest niepełnosprawny, nie oznacza, że jest niemądry.*

*Najsilniej na człowieka oddziałuje najbliższe otoczenie.
Wychowanie empatyczne każdemu zapewnia poczucie bezpieczeństwa.
Rodzina i bliscy wyznaczają prospołeczność człowieka.
Akceptacja siebie i innych pomaga pokonywać niesprzyjające okoliczności.*

*Ludzie z niepełnosprawnością mają równe prawa i równe obowiązki.
Osoby z niepełnosprawnością potrzebują wsparcia, a nie litości i wyręczania.
Osoby z niepełnosprawnością też mogą nieść pomoc innym.
Edukacja i praca stanowią podstawę niezależności i poczucia własnej wartości.*

*Niepełnosprawność potęgują bariery.
Istnieje znacznie więcej barier niż tylko architektoniczne.
Niewiedza i strach są trudniejsze do pokonania niż schody.
Przyjazne otoczenie służy wszystkim ludziom, bez względu na ich sprawność.
Każdy ma swój udział w budowaniu świata bez barier.
Skutki niepełnosprawności może ograniczyć edukacja społeczeństwa.*

*Nowe technologie zwiększają życiową samodzielność osób z niepełnosprawnością.
Nowe technologie wspomagają działania prointegracyjne i normalizacyjne.
Nowe technologie, chociaż ułatwiają życie, nie przywracają sprawności.*

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY DARŁOWO
Jarosław Michalski